

Ehdotus	A 1975/UUU
Tekijä	Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta
Käsittelijä	Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Valiokuntaehdotus pohjoismaisen verosopimuksen yksinkertaistamisesta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että aloitetaan pohjoismaisen verosopimuksen tarkistaminen ja uudistaminen raportin *Työskentely maiden rajojen yli Pohjoismaissa: Ehdotus pohjoismaisten verosääntöjen yksinkertaistamisesta tavoitteena liikkuvuuden edistäminen* pohjalta.

Taustaa

Pohjoismaiden hallitusten on tarkistettava ja päivitettävä kansalliset säännöt ja pohjoismaiset sopimukset, jotta pystytään saavuttamaan Pohjoismaiden pääministerien vision tavoitteet, joiden mukaan Pohjolan tulee olla maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä.

Pohjoismaista verosopimusta ei ole päivitetty vuoden 2008 jälkeen, eikä sopimus enää vastaa nykyisten rajatyöntekijöiden, yritysten ja veroviranomaisten tarpeisiin ja haasteisiin Pohjoismaiden raja-alueilla.

Verosopimuksen seuraukset näille ryhmille kävivät ilmi etenkin pandemian aikana, kun maat sulkivat rajansa ja rajoittivat rajan toisella puolella asuvien työntekijöiden työntekoa työskentelymaassaan. Heitä kehoitettiin työskentelemään kotoaan käsin, minkä seurauksena työn verotus siirtyi asuinmaahan.

Luottamus Pohjoismaiden hallitukseen ja pohjoismaiseen yhteistyöhön joutui kyseenalaiseksi, kun kansallisilla päätöksillä luotiin epävarmuutta ja aiheutettiin hallinnollista taakkaa työnantajille, veroviranomaisille ja työntekijöille.

”Uusi normaali” tarkoittaa – riippumatta siitä, eletäänkö kriisiaikoja vai ei – että työntekijät ja työnantajat haluavat nykyisin entistä suuremman osan työstä tehtäväksi kotona.

Muun muassa Nordregio toteaa uudessa *policy briefissään*, että julkisia hallintojärjestelmiä, kuten verohallintoja, ei ole sopeutettu nykyisten työmarkkinoiden toimintatapaan. Jotta rajat ylittävää liikkuvuutta työmarkkinoilla voidaan lisätä, on julkisia hallintojärjestelmiä tarkistettava. (Nordregion policy brief on luettavissa täällä: <https://pub.nordregio.org/pb-2023-2-competence-mobility/index.html>).

On huomattava, että verovelvollisuudessa on eri muotoja, kun työntekijä asuu yhdessä Pohjoismaassa ja työskentelee toisessa. Pohjoismaisen verosopimuksen mukaan tuloveroa on maksettava työskentelymaassa. Kahdenvälisen Juutinrauman sopimuksen mukaan on työskenneltävä yli 50 prosenttia työskentelymaassa, jotta verovelvollisuus työskentelymaahan säilyy. Tämän vastakohtana on rajatyöntekijöitä koskeva sääntö, jonka mukaan veroa on maksettava omassa kotimaassa.

Pohjoismaiden valtiovarain- ja veroministerien on tarkistettava pohjoismaista verosopimusta sen varmistamiseksi, että säännöissä otetaan huomioon Pohjoismaiden työmarkkinoiden tulevat tarpeet, jotta voidaan toteuttaa pääministerien visio Pohjolasta maailman kestävimpanä ja integroituneimpana alueena vuonna 2030. Tämä noudattaa myös täysin Pohjoismaiden ministerineuvoston Ruotsin vuoden 2024 puheenjohtajakauden ohjelmaa.

Pohjoismaisen verosopimuksen tarkistamisen tavoitteena tulee siksi olla tutkia kaikkia tuloverotusta koskevia ehdotuksia ja sen nykyisiä muotoja, jotka koskevat henkilöitä, jotka asuvat yhdessä Pohjoismaassa ja työskentelevät toisessa, jotta saadaan luotua koko Pohjolaa koskeva yhteinen verosopimus. Työn tarkoituksena on helpottaa ja yhdenvertaistaa yksityishenkilöiden ja yritysten toimintaa maiden rajojen yli sekä helpottaa veroviranomaisten toimintaa Pohjoismaissa.

Tämän pitkän tähtäimen työn ensimmäisenä vaiheena KPMG ja Resonans Nordic ovat kartoittaneet Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan, rajaesteneuvoston ja rajaesteryhmän toimeksiannosta verotukseen liittyviä keskeisiä ongelmia analyysissään *Työskentely maiden rajojen yli Pohjoismaissa: Ehdotus pohjoismaisten verosääntöjen yksinkertaistamiseksi tavoitteena liikkuvuuden lisääminen*.

Tämä liikkuvuuteen keskittyvä raportti voi toimia pohjoismaisen verosopimuksen, eri Pohjoismaiden kahdenvälisen verosopimusten sekä muun verolainsäädännön yksinkertaistamishdotusten pohjana.

Valiokunta ehdottaa, että hallitukset pitävät lähtökohtana seuraavia raportin ehdotuksia kolmen eri ongelma-alueen ratkaisemiseksi:

- kiinteä toimipaikka etätyöskentelyssä
- työnantajan rekisteröitymisvelvollisuus useampaan maahan

- palkkatulon verotus, kun työ tehdään toisessa Pohjoismaassa.

Raportin neljäs ongelma-alue koskee eläkkeitä. Pohjoismaiden neuvosto on tehnyt aloitteen pohjoismaisten julkisten eläkejärjestelmien kartoittamisesta, ja tämän työn yhteydessä tullaan myös selvittämään eläkkeiden verotusta.

Tukholmassa 6. helmikuuta 2024

Kjell-Arne Ottosson (KD)
Markku Siponen (kesk.)
Sandra Listerby (Lib)
Lars-Christian Brask (LA)
Gunilla Carlsson (S)
Juha Viitala (sd.)
Anna Vikström (S)
Per-Arne Håkansson (S)
Odd Harald Hovland (A)

Ann-Sofie Alm (M)
Alexandra Anstrell (M)
Lars Püss (M)
Liv Kari Eskeland (H)
Ann-Christine From Utterstedt (SD)
Minna Reijonen (ps.)
Erling Eidesgaard (T)
Orri Páll Jóhannsson (VG)
Tor André Johnsen (FrP)

Linkit raportin erikielisiin versioihin:

Tanskaksi

Arbejde på tværs i Norden - Forslag til forenkling af de nordiske skatteregler med fokus på øget mobilitet

<https://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1796817&dswid=-4103>

Ruotsiksi

Arbete över gränserna i Norden: Förslag om att förenkla de nordiska skattereglerna med fokus på ökad rörlighet

<https://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1810954&dswid=-2267>

Norjaksi

Arbeid på tvers av Norden: Forslag til forenkling av nordiske skatteregler med fokus på større mobilitet

<https://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1818100&dswid=-9420>

Suomeksi

Työskentely maiden rajojen yli Pohjoismaissa: Ehdotus pohjoismaisten verosääntöjen yksinkertaistamiseksi tavoitteena liikkuvuuden lisääminen

<https://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1818109&dswid=4514>

Islanniksi

Störf yfir landamæri á Norðurlöndum: Tillaga að einföldun norrænna skattareglna með áherslu á aukinn hreyfanleika

<https://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1818117&dswid=7530>

Englanniksi

Working across the Nordic countries: Proposal to simplify Nordic tax rules with a focus on increased mobility

<https://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1818113&dswid=-3117>